

Hoe komen we tot maatwerkonderwijs voor jongeren met ME/CVS?

Meer kennis bij school en hulpverleners

ME/CVS is een ernstige chronische ziekte, die het functioneren en de kwaliteit van leven van mensen die eraan lijden substantieel beperkt

ME/CVS patiënten kunnen veel minder actief zijn dan voor de ziekte, op welk vlak dan ook. Een kleine lichamelijke inspanning kan al leiden tot verergering van klachten.

Meer weten over de ziekte ME/CVS?

- [Advies van de Gezondheidsraad](#)
- [Infographic: "Wat is ME/CVS?"](#)
- [Folder: "Wat is ME/CVS?"](#)

Luister naar de jongere

Wat is de onderwijsbehoefte van de jongere met ME/CVS?

Ga in gesprek met de jongere. Wat vindt hij/zij belangrijk? Wat is de onderwijsbehoefte? Bijna alle jongeren met ME/CVS willen graag naar school. Stel de diagnose niet ter discussie en probeer samen met ouders, jongere en school in gesprek te gaan. Houd bij gesprekken rekening met de belastbaarheid van de jongere ME/CVS en realiseer je dat gesprekken veel energie kosten. Maak daarom het aantal deelnemers van het gesprek zo klein mogelijk.

Gesprekstips:

- [Vragenlijst: "Wat vind ik belangrijk?"](#)
- [Waaier Zorgeloos naar school](#)

Denk in oplossingen en niet in problemen

Beweeg met de behoefte van de jongere mee. Hoe gaan we ervoor zorgen dat de jongere onderwijs kan volgen?

Tips voor maatwerkonderwijs:

- Bewaak de balans en neem kleine stappen;
- Pas het onderwijsprogramma aan, bijvoorbeeld door te kiezen voor een beperkt aantal vakken;
- Pas toetsen en examens aan;
- Organiseer geheel of gedeeltelijk afstands- of thuisonderwijs

Meer praktische handvatten:

- [Informatieblad leerlingen met ME/CVS in het Voortgezet onderwijs](#)
- [Routekaart afstandsonderwijs](#)

Kom je er niet uit? Schakel hulp in

Soms kom je er niet uit met school of je samenwerkingsverband. Het kan dan helpen om een onafhankelijk persoon in te schakelen.

Wie kan je inschakelen?

- Een [onderwijsconsulent](#) kan ouders en scholen begeleiden, adviseren en bemiddelen bij het vinden van geschikt onderwijs met extra ondersteuningsbehoefte.
- Een begeleider passend onderwijs begeleidt leerkrachten, school en leerlingen in hun ondersteuningsbehoeften en draagt bij aan een ononderbroken ontwikkeling, goede schoolloopbaan en ontwikkelingsperspectiefplan. Meer informatie vind je bij jouw [desbetreffende samenwerkingsverband](#).
- [Consulenten onderwijsondersteuning zieke leerlingen](#) kunnen onderwijs, school en zieke leerling ondersteunen.
- De [leerplichtambtenaar](#) zorgt ervoor dat alle kinderen gebruik kunnen maken van hun recht op onderwijs. leerplichtambtenaar is onafhankelijk. Als u zorgen heeft over het verzuim van uw kind en u komt er met de school niet uit, dan kunt u de leerplichtambtenaar bellen voor informatie of advies.
- Patiëntenorganisaties, zoals: [ME/CVS Stichting](#), [ME/cvs Vereniging](#), [Steungroep ME en Arbeidsongeschiktheid](#)

Deze infographic is gebaseerd op het webinar: *Onderwijs en ME/CVS*.
Terugkijken kan via [deze link](#)